

Handleiding Rotterdams Arrestanten

NETWERK OORLOGSBRONNEN
IS MOGELIJK DANKZIJ

VSBfonds,
iedereen doet mee

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Vrijwilliger worden	2
Randvoorwaarden	2
Huisregels	2
Het project inhoud	4
Het platform	6
Algemene instructie	7
Algemene Instructie voor login/opslaan van taak/opmerkingen	7
Login	7
Opslaan van een taak	8
Opmerkingen	8
Onleesbare tekens/woorden/scans	9
Specifieke instructies	10
Belangrijke aandachtspunten	10
Arrestatie Nummer	10
Persoonsgegevens	11
Naam:	11
Tussenvoegsel:	11
Voornaam:	12
Geboortedatum:	12
Beroep:	12
Adres:	12
Nationaliteit:	12
Plaatsnamen:	13
In bewaring voor:	14
Datum:	15
Stempel:	17

Inleiding

Het crowdsourcing-project 'Rotterdam Arrestatie Kaarten' gaat over mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn opgepakt in Rotterdam en omgeving. Het project begint met de digitalisering van alle arrestatie- en ontslag kaarten uit het Rotterdams politiearchief. Om de kaartjes doorzoekbaar te maken hebben moeten de gegevens worden overgetikt, en daar hebben we hulp bij nodig.

Op de kaarten staat gevoelige informatie. Het is belangrijk dat hier vertrouwelijk mee wordt omgegaan. Is de informatie eenmaal gekoppeld aan de kaart, dan hebben we gelijk een beter beeld van wat er bij de politie gebeurde in de oorlogsperiode.

Deze handleiding is speciaal voor dit project. Het helpt u bij het beschrijven van de gegevens. Het doel is om de handleiding gedurende het project aan te passen met de feedback die wij van u krijgen. Wanneer dit gebeurt wordt u op de hoogte gebracht.

De voorbeelden uit de handleiding komen uit de openbare archieven, de betreffende personen zijn reeds overleden.

Vrijwilliger worden

Hoe kunt u meehelpen?

Om de kaarten te beschrijven, heeft u toegang nodig tot de omgeving van HetVolk.org. Deze toegang krijgt u bij aanmelding en ondertekening van een verklaring. Als u nog geen toegang heeft, of andere vragen, neem dan contact op met crowdsourcingWO2DV@rotterdam.nl

Randvoorwaarden

Het Stadsarchief Rotterdam is, als eigenaar van het project, verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. HetVolk.org faciliteert de crowdsource-omgeving en is verantwoordelijk voor de technische faciliteiten. We realiseren ons dat er mogelijk gegevens van nog levende personen op de kaarten staan. Mocht u dit tegenkomen en hier bezwaar tegen hebben, neem dan contact op met het Stadsarchief Rotterdam via crowdsourcingWO2DV@rotterdam.nl. We gaan hier met respect mee om. Het Stadsarchief Rotterdam kan vrijwilligers, waarvan wordt vermoed dat ze zich niet houden aan de gebruiksvoorwaarden, de toegang tot project Crowdsourcing Politie Rotterdam Archief ontzeggen.

Huisregels

1. Het projectmateriaal mag niet met derden gedeeld worden dan wel gepubliceerd worden.
2. In het project hebben we te maken met privacygevoelig materiaal en maken we gebruik van archieven uit de jaren 1944/1945, dit zijn niet openbare archieven.

3. Laat nooit een ander werken onder uw inloggegevens. Ieder die mee wil werken aan het project is van harte welkom, maar dient zichzelf aan te melden, een verklaring te ondertekenen en toestemming te krijgen.
4. Alleen thuis werken (het liefst achter een desktop i.p.v. laptop). In ieder geval nooit in openbare gelegenheden als in de trein, een café of bibliotheek, of op openbare netwerken. Dit heeft te maken met de gevoelige informatie die op de kaarten staat.
5. Screenshots (print screens) zijn alleen toegestaan in het geval dat u een vraag voor de projectbeheerder heeft die over data invoer. Verder opnames van data of verder gebruik zijn niet toegestaan. Dit staat ook in de verklaring die u ondertekend heeft.
6. De bron wordt toegankelijk na afloop van het project, het is niet toegestaan om de bron te gebruiken als een digitale onderzoeksmiddel tijdens het project.

Het project inhoud

Er zijn vier soorten gestandaardiseerde arrestatie-kaarten binnen het project. Op elke kaart staat ongeveer dezelfde informatie, soms met een andere benaming.

Kaartsoort A

NAAM: IN BLOKLETTERS		ZWEEREN	N° 1563 ZIE OOK N ^o	
VOORNAMEN: <i>Wijmans</i>		IN BEWARING VOOR: <i>rech. Pol. L.B.</i>		
GEBOREN: <i>11-10-12</i> TE <i>Rotterdam</i>		DATUM INSLUITING: <i>29-11-41</i>		
BEROEP: <i>Musicus</i>		OP 194		
WOONPLAATS: <i>Rotterdam</i>		OVERGEGEVEN AAN:		
NADER ADRES: <i>Stokroosd. 58^a</i>		OP 194		
NATIONALITEIT: <i>Ned.</i>		VEROORDEELD TOT:		
NAASTE BETREKKINGEN { NAAM: _____ ADRES: _____		OP <i>16-2-42</i> 194		
		OVERGEBRACHT NAAR: <i>Scheveningen</i>		
		ONTSLAEN OP: _____		
		REDEN AANHOUDING: <i>DIEFSTAL M. BRAAK</i>		
CELLULAIR - NIET SCHRIJVEN ^{EN} / OF GEEN POST - GEEN CONTACT MET N ^o				
BEZITTINGEN:	KOSTEN BETAALD VOEDING MEUBILAIR	STRAFFEN:	BIJZONDERHEDEN:	

Kaartsoort B

N A A M: In blokletters		<i>STOKMAN</i>	N° 1095 zie ook n ^o	
Voornamen: <i>Petrus Anton G.</i>		In bewaring voor: <i>rech. Pol.</i>		
Geboren: <i>6-7-12</i> <i>Rotterdam</i>		Datum insluiting:		
Beroep: <i>Republiekmecht</i>		op <i>13-4-1943</i>		
Woonplaats: <i>Rotterdam</i>		overgegeven aan: <i>Justitiedienst</i>		
Nader Adres: <i>Brugste. 6</i>		op 194		
Nationaliteit: <i>Ned.</i>		veroordeeld tot:		
Naaste (naam: _____)		op 194		
Betrekkings (adres: _____)		overgebracht naar:		
		Ontslagen op:		
		Reden aanhouding: <i>delin.</i>		
CELLULAIR - NIET SCHRIJVEN ^{en} / OF GEEN POST - GEEN CONTACT MET N ^o				
Bezittingen:	Kosten betaald Voeding Meubilair	Straffen:	Bijzonderheden:	

Kaartsoort C

Nals. 2290
Nr. 146

NAAM (in blokletters) VAN DONGEN		In bewaring voor J. 10.	
Voornamen Johannes	Geboren 5-12-11 te Rotterdam	Datum opname 28-6-43	
Beroep Waeger	Woonplaats Rotterdam	Op 194 over naar	
Nader adres Van Speijckstr. 123 II	Nationaliteit Ned.	Op 27 194 overgebracht naar Ommen	
Naaste betrekkingen	Naam Adres	Ontslagen op	
		Arbeidszets	
Bezittingen bij opname		Bijzonderheden	
0.31 ✓ portefeuille postmonnaie p bewijs. J. Dongen		Naar Ommen.	

E. D. 167 1625 6-43 K 2007

Kaartsoort D

1380

Bureau C. B.	Cel
Naam DROOGLEVER	Arr.No.
Voornamen Catharina Elizabeth	In bewaring voor
Geboren 20-7-07 te Rotterdam	Opgenomen 11-9-42
Beroep buffetjuffrouw	Op 19 over
Woonplaats Rotterdam	op transport naar
Adres Westbeedijk 116	Ontslagen 12-9-42
Fouilleerzak No.	Art.
Bezittingen bij opneming	Geen contact met
kei groeps kaart in cafe aangehouden	In bruikleen: HANDDOEK.

(Deze kaarten blijkt expliciet gemaakt voor WO2 - vanwege het veld 'op transport naar')

Het platform

De scans staan altijd op de linkerkant van de pagina, aan de rechterkant de invoervelden. De informatie op de invoervelden komt overeen met de informatie op de arrestatie kaart. We nemen niet alle informatie over, omdat het wordt moeilijk om uit te schrijven en ook te checken. Velden zoals bijzonderheden, bezittingen, veroordelen tot, reden aanhouding, straffen maken we niet toegankelijk binnen dit project.

'Met de gegevens die we nu ontsluiten maken we het archief op naam doorzoekbaar en maken we het voor onderzoekers mogelijk om 'nieuwe vragen' te stellen. Zoals: welke mensen zijn op een bepaalde datum gearresteerd en waar woonden zij?' Uiteindelijk kunnen onderzoekers makkelijk onderzoek doen en de bron gebruiken.

Bezittingen bij opname	Bijzonderheden
<p><i>polshorloge</i></p> <p>1 portef. w/ papieren 1 portemon. f 12.04 1 wulpsalvoed 1 notitieboekje 1 ...</p> <p>2 lakmes. 1 priest. 1 doosje. 1 aarsleker. Houva ... Alto ...</p>	<p>handdoek G.W.C.</p> <p><i>gestykte kleding bij aanpak H. J. B.</i></p>

De invoervelden ziet zo uit

Invoeren	Instructies
Achternaam *	achternaam (zonder tussenvoegsel)
Tussenvoegsel	eventueel tussenvoegsel
Voornamen *	voornamen
Geboortedatum *	'dd-mm-jj'
Geboorteplaats	plaatsnaam
Beroep	
Woonplaats	woonplaats
Adres	adres + nr
Nationaliteit	nationaliteit
Nummer *	registratienummer, vaak rechtsboven
In bewaring voor *	
Datum insluiting / opname *	'dd-mm-jj'
Overgegeven aan	overgegeven aan
Overgegeven op	'dd-mm-jj'
Overgebracht naar	overgebracht naar
Overgebracht op	'dd-mm-jj'
Ontslagen op	'dd-mm-jj'
Stempel? *	

Opslaan Leegmaken

Algemene instructie

- **De gegevens worden ingevoerd zoals ze op de scan staan.**
De velden op de kaarten zijn gestandaardiseerd, maar om de informatie op de juiste manier te beschrijven, hebben wij deze handleiding geschreven ter ondersteuning.
- **Neem teksten en registratienummers altijd letterlijk over.**
Niet interpreteren met woorden! Geen afgekorte woorden uitschrijven, geen Duitse woorden vertalen, of spelfouten herstellen.
- Velden met een rood sterretje zijn verplicht
- Als iets wordt verwacht en staat het niet in het veld, maak gebruik van:
 - **#### voor nummers of voor tekst t.b.v als een voornaam niet aanwezig is**
 - **@@@ voor niet leesbare tekst (geldt ook voor elk teken dat ontbreekt of onleesbaar is)**
 - **00-00-00 bij verplichte jaartallen die niet aanwezig zijn**
- Let op dat autocorrect uw invoer niet "verbetert".
- Check of u de informatie op de juiste plek invult.
Het kan namelijk voorkomen dat er perongeluk een voornaam op het veld van de tussenvoegsel wordt ingevoerd.
- Maak gebruik van vol scherm modus liefst op een desktop (werkt ook bij een laptop) maar niet in een publiek ruimte t.b.v. op openbaar vervoer

- Laat nooit een ander werken onder uw inloggegevens. Ieder die mee wil werken aan het project dient zichzelf aan te melden en toestemming te krijgen.
- Alleen thuis werken (het liefst achter een desktop i.p.v. laptop). In ieder geval nooit in openbare gelegenheden als in de trein, een café of bibliotheek, of op openbare netwerken.
- Soms staan er woorden of cijfers in potlood of erg klein geschreven. Gebruik de zoomfunctie om het beter te zien. Druk op het plusje rechts bovenop de scherm, om de afbeelding te vergroten.

Algemene Instructie voor login/opslaan van taak/opmerkingen

Login

- Om toegang naar het platform te krijgen, is een account nodig. Een account kunt u na het ondertekenen van een geheimhoudingsverklaring [hier](#) aanmaken.
- Om in te loggen voert email en wachtwoord in.

Log in

gebruikersnaam of e-mailadres

wachtwoord

Log In

Geen account?

Om mee te doen aan dit project heeft u een account van [hetvolk.org](#) nodig.

Omdat dit project privacygevoelig materiaal bevat, is het daarnaast nodig een overeenkomst te tekenen waarin u belooft het materiaal niet te verspreiden. Na aanmelding voor 'Rotterdamse arrestanten' ontvangt u een e-mail met verdere instructies.

Aanmelden kunt u [hier](#).

- Als u uw wachtwoord bent vergeten kunt u een nieuwe via <https://hetvolk.org/login> aanvragen.
- Als u een tijdje niets doet op het platform wordt u automatisch uitgelogd. De gegevens zijn dan niet bewaard. Wanneer u opnieuw inlogt verschijnt een blanco kaart.

Opslaan van een taak

- Bent u klaar met het invoeren van de gegevens, dan klikt u op de knop opslaan. U wordt automatisch naar de volgende scan gebracht.

Opmerkingen

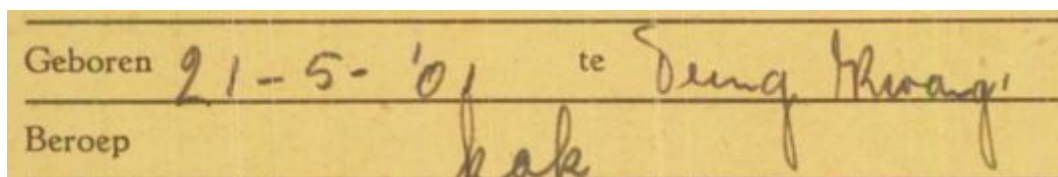
- Mocht u tegen een probleem aanlopen of een opmerking hebben, dan gebruikt u hier het opmerkingenveld voor.

- Als u ziet iets belangrijk op het kaart en wil überhaupt dat het noteert wordt, u kunt gebruik maken van het veld 'opmerkingen' en de informatie wordt opgenomen. Maar aub gebruikt de naam van de veld en de informatie. T.b.v 'Reden aanhouding: engelse radio luisteren'

Onleesbare tekens/woorden/scans

- Onleesbare tekens moeten vervangen worden door een @ (per karakter). Dat geldt ook voor hele woorden of velden waar wel iets staat, maar waarvan de precieze informatie onleesbaar is.

Bijvoorbeeld

Wordt ingevuld zoals hieronder omdat de geboorteplaats niet goed leesbaar is.

Geboortedatum *	21-05-01
Geboorteplaats	@@@@@ @@@@@@

NB: u hoeft onleesbare woorden niet aan te geven in het opmerkingenveld.

- U mag niet verbeteren / interpreteren / aanvullen, etc.
- Is de scan in z'n geheel onleesbaar of staat er niets op? Sla de taak over (zie hieronder: de knop zit onder de invoervelden). De kaart komt dan terecht bij een andere vrijwilliger en uiteindelijk een redacteur.

Stempel? *

Taak overslaan

Als de scan niet (goed) leesbaar is of wil laden kun je de taak overslaan.

Specifieke instructies

Belangrijke aandachtspunten

Volledigheid

De kaarten waren tijdens dagelijkse werkzaamheden van een politie agent geschreven. Daardoor zijn er vaak afkortingen en veel Duitse woorden gebruikt.

Arrestatie Nummer

Het arrestatienummer is rechtsboven op de kaart te vinden. Dit is een belangrijk nummer en is terug te zien in de arrestatie kaarten. Dit nummer wordt gekoppeld aan de ontslagformulieren, en zijn deels terug te vinden in de politie correspondentie tijdens de oorlog. Meestal zien ze zo uit.

Nr. 4600.

N° 1563
ZIE OOK N^o

- Voer de cijfers in zoals ze geschreven zijn.
- Wordt er een slash gebruikt; /, dan voert u die ook in. Bijvoorbeeld 9742/10

Nr. 9742/10

- Soms staat er een letter achter. Dit wordt geschreven als 1579A

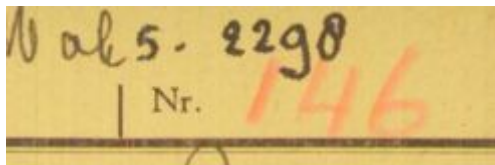
N° 1579 A.
ZIE OOK N^o

- Bij Kaartsoort D is het nummer niet vaak in het veld Arr.no. Het is rechts boven in. Zie hier onder. Vull dit nummer in.

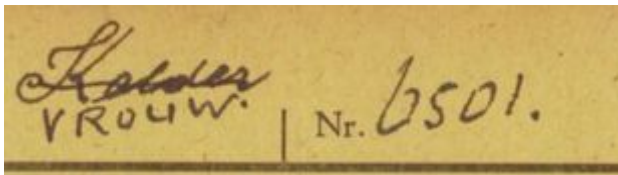
Bureau	C. B.	Cel	441
Naam	ΔRIEL SMA	Arr.No.	
Voornamen	Caroline Marianne	In bewaring voor	
Geboren	15-6-27 te Banden	Opgenomen	16-9-42
Beroep		Op	16-9-1942 over
Woonplaats	St. Jan	op transport naar	Westerbos
Adres	Rijksweg 296	Ontslagen	
Fouilleerzak No.			
Bezittingen bij opneming			

- In het geval dat er überhaupt geen nummer is. Voer ##### in
- Af en toe is er een andere nummer of krabbeltje naast de registratie nummer. Deze nemen we niet mee bij de invoer.

Bijvoorbeeld hier is het registratienummer 146. Als u denkt dat het belangrijk is te noteren, u kunt gebruik maken van het veld 'opmerkingen' en de informatie wordt opgenomen.

Hieronder is een krabbel gemaakt over de cel waar degene in zit, maar dit heeft geen invloed op het registratienummer: 6501

Persoonsgegevens

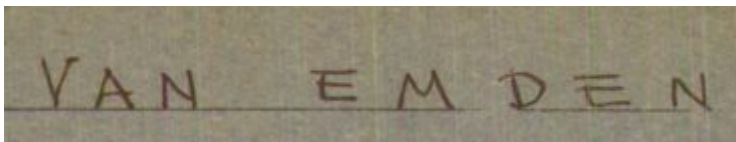
Naam:

- De namen zijn op de linkerkant van de kaart te vinden
- Schrijf de achternaam zoals het op de kaart staat
- Als daar twee achternamen erop staan, worden beide namen opgeschreven.
- **Let op:** het veld voor tussenvoegsel zit onder het veld voor de achternaam, zorg dat je de voornaam op de juiste plek zet.

Achternaam *	achternaam (zonder tussenvoegsel)
Tussenvoegsel	eventueel tussenvoegsel
Voornamen *	voornamen

Tussenvoegsel:

- Tussenvoegsel staat in een apart veld. Voer het in zoals het staat.

- Staat het tussenvoegsel als afkorting, hierbij geldt weer: niet aanvullen, maar letterlijk overnemen.

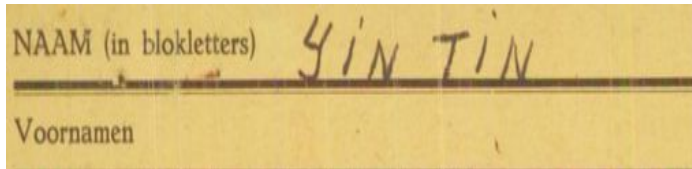

Wordt zo ingevoerd:

Achternaam *	Stel
Tussenvoegsel	v.d.

Voornaam:

- Schrijf in dit veld alle voornamen zoals beschreven op het kaartje, mocht de persoon er meer dan één hebben.
- In het geval dat er geen voornaam is te zien hier onder.

Voer ##### in voor voornaam

Achternaam *	Yin Tin
Tussenvoegsel	eventueel
Voornamen *	#####

Geboortedatum:

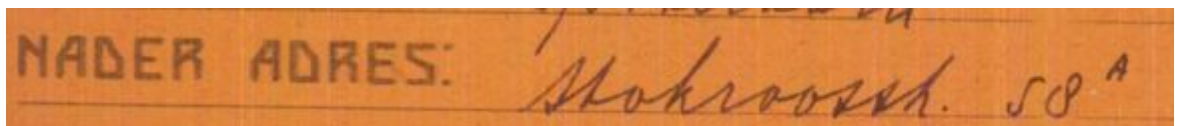
- Neem de geboortedatum over van de kaart.
- DD-MM-JJ
- Vaak staan alleen de laatste twee nummers van het geboortjaar vermeld; zoals '87' (= 1887) en '02' (= 1902). Neem dan alleen de cijfers op die er staan. DD-MM-JJ
- Als er bij een geboortedatum de vermelding van een dag, maand of jaar mist. Laat dit veld dan leeg.

Beroep:

- Het beroep wordt ingevuld zoals op de kaart staat.
- Staat er 'zonder', dan wordt dat letterlijk ingevuld.

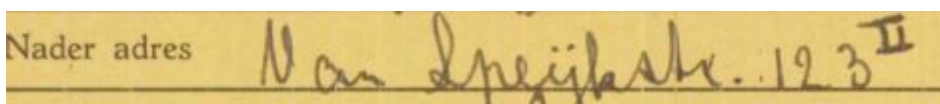
Adres:

- In de kaarten als nader adres, vul de straatnaam, het huisnummer en de toevoeging letterlijk in.

Wordt ingevoerd als 'Stokroosstr. 58a

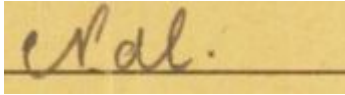
- Ook als de volledige naam duidelijk is. 'Stokroosstr.' wordt niet opgeschreven als 'Stokroosstraat'. Daar is een dataset met straatnamen van de oorlog [hier](#)¹ te vinden
- Toevoegingen achter huisnummers kunnen soms anders zijn dan een letter, Maar ook wel romeinse cijfers. Let erop dat u deze toevoeging aan het huisnummer meeneemt in het daartoe bestemde veld.

¹ In het geval dat u heeft dit uitgedrukt hier bestaat
<http://stadsarchief.rotterdam.nl/over-ons/organisatie/vrijwilligers>

Nationaliteit:

- Kies het maar uit van de uitrol lijst ook met afkortingen.

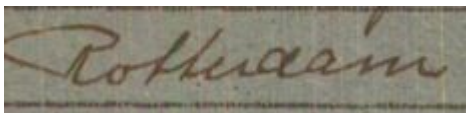

- De lijst heeft 7 opties

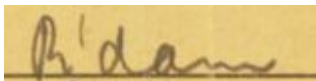
Nationaliteit *	
Nummer *	
In bewaring voor *	Belgische
Datum insluiting / opname *	Duitse
Overgegeven aan	Fransen
Overgegeven op	Nederlandse
	Statenloos
	niet vermeld
	anders

Plaatsnamen:

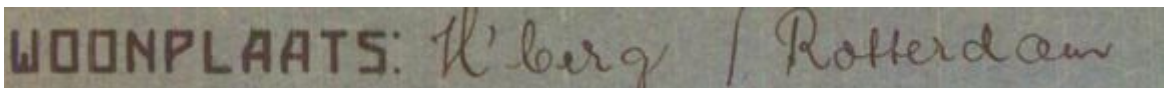
- Plaatsnamen komen in meerdere velden voor, voornamelijk;
 - **Geboorteplaats**
 - **Woonplaats**
 - **Overgebracht naar**
Bij overgebracht naar, wanneer er in plaats van de plaatsnaam een provincie, land of andere geografische aanduiding staat, dan wordt deze precies zo overgenomen.
 - **Op transport naar** in plaats van overgebracht naar op kaart soort D
- Invoer zoals het geschreven is,

- Ook als de volledige naam je duidelijk is, toch graag de afkorting overnemen.

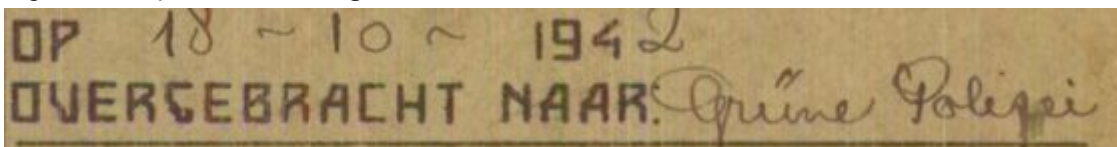

- Soms zijn er twee locaties in een veld. T.b.v in woonplaats

Voer hier 'H'berg / Rotterdam' in

- **Overgebracht naar** heeft ook een uitzondering erbij. Soms is het wel dat overgebracht naar is gebruikt in plaats van **Overgeven aan**

In bewaring voor:

- Voor dit veld is een uitrol lijst van 32 mogelijke diensten. Kies er een van.

Rol	Afkorting
Devisenschutzkommando Niederlande	Komm, Dev Sch. Holland
Duitsche militairen	
Duitse Hafenkommmando	Duitse Hafen Komm
EcReek	Econ Rech
F.K	F.N
F.S.S	
Feld Gendarmerie	Feld. Gend, F.G.
Geheim Feld Politie	
Gevangeniswezen	
Groep 1	Groep I, gr.1
Groep 10	Gr.10, G.X
Groep 2	Groep II, gr.II
Groep 3	Groep III
Groep 4	Groep IV
Groep 5	Groep V
Grüne Polizei	
Hafenkommendant	
Int Dienst	inl dienst?
JK	Er
Justitie Dienst I	Just. Dienst I, J.D, T.D , D. v. J
KP	N.P
Kriegsgericht Utrecht	
Landmacht	
Luftgau Holland	
Marine Hafen abteilung	
Politie	P
Sicherheidsdienst	SD
Sicherheitspolizei	Sich. Pol
Standort asst.	Standort art?
Vreemd Dienst	V.D.
Wassersch Pol	Wassch. Kom, WSK
Wehrmacht	

- In het geval dat het anders is, a.u.b. Anders selecteren, en bij opmerking invullen e.g. kaptein "SS Wiegand". Anders vindt plaats am eind van de uitrol lijst.

- Politie
- Sicherheidsdienst / S.D.
- Sicherheitspolizei / Sipo
- Standort asst.
- Vreemd Dienst
- Wassersch Pol
- Wehrmacht
- anders

- Als twee diensten zijn genoemd t.b.v. Sich Pol en Groep IV

Kies een van de twee uit.

- Indien het leeg is, kies LEEG uit de lijst

Nummer *	245
In bewaring voor *	LEEG
Datum insluiting / opname *	LEEG
	Divisionschutzkommando Nied

Datum:

- Velden met datum, komen in meerdere plekken op de kaarten voor en heeft verschillende namen op de kaarten zelf. We hebben voor de volgende data invoer velden met betrekking tot datum:
 - **Geboortedatum**
 - **Datum insluiting/opname**
 - **Overgegeven op**
 - **Overgebracht op**
 - **Ontslagen op**
- Geboortedatum en datum insluiting zijn verplichte velden.
- Schrijf het uit dd/mm/yy
Dit wordt bijgewerkt na afloop van het project voor de volledige jaartal.

Stempel:

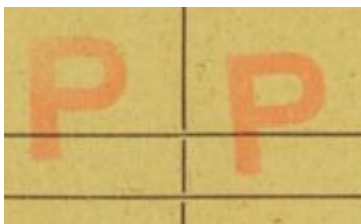
- Het is mogelijk dat een stempel er op zit. Dit is een belangrijke veld voor ons.
- Er zijn twee soort stempels op de kaarten. Een J voor Joods.

Nationaliteit

Naaste be-
trekkingen { Naam
Adres

Bezittingen bij opname

En P voor politicus

- U kunt aangeven welke, of dat er geen stempel op de kaart staat.